సహపంక్తి

జె. అరుణ

"బావగారికి రెండు గారెలు తీసుకురా"

"వద్దు...నాకొద్దు" బావమరిది సూర్యం మాటలకు మొగమాట పడుతూ అన్నాడు నరసింహమూర్తి...

నవ్వింది సువర్చల... "అంత భయపడి పోతారేం బావగారూ... పోన్లెండి బావగారిది పేరు...మా అందరదీ నోరు" అన్నది.

"నా పేరెందుకు మధ్యలో మీ యిల్లు మీ యిష్టం..." అన్నాడు నరసింహమూర్తి.

"ఏమిటే బావగారివి అల్లరి పెడుతున్నారు" వంట యింట్లోనించి బయటకు వస్తూ అన్నది వసుంధర.

"మీ ఆయనకు గారెలు సహించవుట ... ఇదెక్కడి విడ్డూరం" వసుంధర అక్కయ్య మనోరమ అన్నది, సూట్కేసులో నించి చీర బయటకు తీస్తూ.

"వదినగారూ ఇది అన్యాయం" నరసింహమూర్తి అన్నాడు వెంటనే– చదువుతున్న న్యూస్‌పేపర్‌ని కిందపడేస్తూ...

"మీ అన్నయ్యగారూ వచ్చేవరకు ఈ ఇంట్లో మీకు సపోర్టు లేదు. అప్పటివరకూ ఇంతే" అన్నది మనోరమ.

ఇంతలోనే ఇంటి బయట రిక్షా వచ్చిన చప్పుడయింది ...

"అడుగో ... మా అన్నయ్యగారు వచ్చేశారు" అన్నాడు నరసింహమూర్తి.

అందరూ ఒక్కసారి ముందుకు వచ్చి బయటకు చూశారు. కాని రిక్షా ఎదురింటి ముందు ఆగింది.

"వట్టిదే మిమ్మల్ని వుడికించాలని అలా చెప్పాను" నవ్వాడు నరసింహమూర్తి.

"బావగారూ గడుసువారే" సూర్యం నవ్వుతూ అన్నాడు.

"మా అక్కయ్య ఇంకా గడుసుది" అన్నది సువర్చల.

"సువర్చలా" వంటింట్లోంచి తల్లి పిలుపు విని అక్కడి నించి వెళ్లిపోయింది సువర్చల.

ఉదయం పదిన్నర దాటుతోంది. బయట బాగా ఎండగా వుంది. సుందరరామయ్య గారిల్లు హడావిడిగా వున్నది.

క్రితం ఏడాది దీపావళి పండక్కి సుందరరామయ్యగారింటికి వచ్చింది ఒక్క అల్లుడే... మనోరమ భర్త. కాని ఈ సారి దీపావళికి రెండో అల్లుడు నరసింహమూర్తి కొత్త అల్లుడు. వాళ్ల పెళ్లయి మూడు నెలలే అయింది. ఈ యేడాది సువర్చల పెళ్లి చెయ్యాలని అనుకుంటున్నారు. అయితే వచ్చే దీపావళికి ముగ్గురు అల్లుళ్లవుతారు.

బజారుకు వెళ్లిన సుందరరామయ్యగారు గేటు తెరిచిన చప్పుడుకు అంతా బయటకు తొంగి చూశారు.

"ఏం నాన్నా రైలు వచ్చిందా" అడిగింది మనోరమ.

"ఇంకా రాలేదే, మూడు గంటలు ఆలస్యంగా నడుస్తోందట" లోపలకు వస్తూ అన్నారాయన.

"అయితే బావ వచ్చేసరికి ఇంకో రెండు గంటలు పడుతుంది" సువర్చల అన్నది.

"అయినా ఒకరోజు ముందు వస్తే ఏం పోతుందిట. సరిగ్గా పండగరోజే బయల్దేరకపోతే" సూర్యం అన్నాడు.

"ఆయనకు సెలవు దొరకలేదురా... పైగా వాళ్ల ఆఫీసరు మరీ మొండి మనిషిట ... నీకేం తెలుసు ఇదంతా" మనోరమ అందుకున్నది.

"ఎంతకోపం వచ్చిందే మీ ఆయన్ని

ఆంధ్రపత్రిక
దినపత్రికలో
జై భవానీ
జై శివాజీ
కొత్తసీరియల్ ప్రారంభమైంది!
చదువుతున్నారా?

నూతన యవ్వనం పొందండి. సంతానవంతులు కండి! చర్మ వ్యాధులనుండి విముక్తులు కండి. హస్తప్రయోగమువలన కలుగు నరముల బలహీనత, శీఘ్రస్ఖలనము, అంగము చిన్నదగుట, అవసరకాలమందు అసంతృప్తి, సంతానము లేకపోవుట, సమస్త చర్మవ్యాధులకు అద్భుత చికిత్స. పోస్టుద్వారా చికిత్స కలదు. ప్రతి ఆదివారము భీమవరం షణ్ముఖలాడ్జి నందు ఉ. 9 నుండి సా. 6-30 వరకు క్యాంపు కలదు.
డా॥ డి. మార్కండేయులు
ఆయుర్వేద భిషక్,
సెక్స్ అండ్ స్కిన్ స్పెషలిస్టు,
పార్కురోడ్డు, గుడివాడ-521301.
ఫోన్స్: 522 & 540

సహపంక్తి

అనేసరికి'' అప్పుడే వంటింట్లోనించి వచ్చిన సువర్చల అన్నది.

''రేపు నువ్వు ఇంతే సువర్చలా! పెళ్ళయితే మీ ఆయన మీద ఈగనుకూడా వాలనియ్యవు'' అన్నాడు సూర్యం.

''నువ్వు మాత్రం తక్కువా నాయనా, మా మరదలుని మాట పడనిస్తావా'' వసుంధర అన్నది.

ఉన్నట్టుండి అన్నది మనోరమ ''అందరం పైకి మాట్లాడుతున్నామనేగానీ మనసులో రామం అన్నయ్య మన మధ్య ఈ ఇంట్లో లేడని బాధ పడటం లేదూ.''

ఆ మాటతో అందరూ ఒక్కసారి బరువుగా నిట్టూర్చారు!

''పెద్దగా అరవకే ... నాన్న విన్నాడంటే మళ్ళీ గొడవవుతుంది'' సువర్చల అన్నది.

''నాన్న ఇక్కడ లేడులే, బయట మామిడి చెట్టు కింద పడక్కుర్చీలో పడుకున్నాడు'' అన్నాడు సూర్యం తొంగిచూసి.

''నాకు అర్థంకావటంలేదు వదినగారూ! అతను అంతకాని పని ఏంచేశాడని? ఏమైనా మా మామగారికి పట్టుదల బాగా ఎక్కువ'' నరసింహమూర్తి చిన్నగా అన్నాడు.

''బాగా అన్నావు నాయనా. ఆయన మొదటినించీ అంతే. ఆయన పట్టిన కుందేటికి మూడేకాళ్ళు. మంచయినా చెడయినా ఆయన పంతం చెల్లాలి'' గుమ్మం దగ్గర నిలబడి అన్నది నరసింహమూర్తి అత్తగారు శారదాంబ. అలా అంటున్నప్పుడు ఆమె కళ్ళలో నీళ్ళు తిరగటాన్ని నరసింహమూర్తి గమనించాడు.

అతనికీ బాధ అనిపించింది. ఆయనకు ఇష్టంలేని పెళ్ళి చేసుకున్నందుకు కొడుకును కుటుంబానికి దూరం చేశాడు సుందర రామయ్యగారు.

నిమిషంపాటు అక్కడ నిలుచుని తర్వాత పమిటతో కళ్ళు తుడుచుకుంటూ లోపలకు వెళ్ళిపోయింది ఆమె.

''ఏమయినా ఈ రోజు మన మందరం నాన్నతో ఈ విషయమై గొడవపడాల్సిందే'' అన్నది మనోరమ.

''వేమసిద్ధం'' అన్నది వసుంధర.

''మువ్వు రా సూర్యం...'' సువర్చల అడిగింది.

''మనిద్దరం ఇంట్లో ఉండే వాళ్ళంకనా మనం డైరక్టుగా మాట్లాడవద్దు. మనం సపోర్టు ఇద్దాం''.

బయకు తొంగి చూసి అన్నాడు సూర్యం.

''వాడు నా పెళ్ళికి వచ్చినప్పుడు కూడా నాన్న వాడితో మాట్లాడలేదని ఎంత బాధ పడ్డాడో నాకు తెలుసు. అందుకే భోజనం కూడా చెయ్యకుండా వెళ్ళిపోయాడు'' వసుంధర కళ్ళు తుడుచుకుంటూ అన్నది.

''ఇంతకీ మీ అన్నయ్య చేసుకున్న అమ్మాయి వాళ్ళది మన కులం కాదా'' అడిగాడు నరసింహమూర్తి.

''మన కులమే. ఆ అమ్మాయికి తండ్రి లేడు. చిన్నప్పుడే చనిపోయాడుట. ఆయనది మన కులం కాదని అంతా అనేవాళ్ళు. ఆ అమ్మాయి అదే మా వదిన సరళ ఎంతో అందంగా ఉంటుంది. వాళ్ళమ్మ సంగీతం నేర్పేది. ఏడాది క్రితం వాళ్ళు ఈ పక్క యింట్లో చిన్న పోర్షన్‌లోకి అద్దెకు వచ్చారు. ఆ తర్వాత నెల రోజులనుంచే అన్నయ్య, వదినలమధ్య ప్రేమాయణం మొదలయింది..'' వసుంధర చెబుతోంది.

వింటున్నాడు నరసింహమూర్తి.

ఇంతలోనె బయట ఆటో రిక్షా ఆగిన చప్పుడయింది.

సువర్చల ముందుకు వంగి చూసి ''పెద్ద బావగారు వచ్చారు'' అన్నది పెద్దగా.

పెద్దల్లుడు రామ్మూర్తి మామగార్ని పలుకరించి లోపలకు వచ్చాడు.

''ఏం బావగారూ... ఇప్పుడా రావటం'' అన్నది సువర్చల.

''నువ్వు ఎదురు చూస్తూ వుంటావని నాకు గుర్తులేదు మరదలుపిల్లా'' అన్నాడు రామ్మూర్తి.

''నేనేం కాదు. మీ భార్యామణిగారు కళ్ళు కాయలు కాచేలా ఎదురు చూస్తున్నారు'' అన్నది సువర్చల.

అందరి పలకరింపులు, కుశల ప్రశ్నలూ అయినాయి.

''ఏమిటీ పండక్కి రామం వాళ్ళు రాలేదా'' అడిగాడు రామ్మూర్తి కుర్చీలో కూర్చుంటూ.

''రాలేదు. ఇప్పుడు అన్నయ్య గురించే మే మందరం చర్చించుకుంటున్నాం'' వసుంధర చెప్పింది.

''ఏమిటా చర్చ? ఇంకా మీ నాన్న పంతాలు, పట్టింపులు వదులుకోలేదా?''

"ఆయన సంగతి మీకు తెలియనిది ఏముంది?" అన్నది భార్య మనోరమ భర్త చేతికి కాఫీ గ్లాసు అందిస్తూ.

"ఇంకా ఈ రోజుల్లో కూడా ఏమిటి పట్టింపులు? కులం ఒకటే కదా. అయినా కులాలు కూడా ఇప్పుడు అంతగా ఎవరు పట్టించుకుంటున్నారు? అయిందేదో అయింది. అందరూ కలిసిపోవాలిగానీ ఇలా విడివిడిగా ఎన్నాళ్ళు?"

వెంటనే అందుకున్న వసుంధర...

"మా అందరి ఉద్దేశంకూడా అదే బావా? అన్నయ్య మా మధ్య లేకపోవటం ఎంతో వెలితిగా వుంది. మొన్నటివరకూ మా అందరి మధ్యన పెరిగిన అన్నయ్య నాన్నకు ఇష్టంలేని పెళ్ళి చేసుకున్నకారణంగా అందరికీ దూరంగా కావటం మా అందరికీ ఎంతో బాధగా వుంది. తల్చుకుంటే ఏడుపు వస్తోంది. వాడంటే ఎంత ప్రేమో! మాలో ఎవరికైనా జ్వరం వచ్చినా, ఇంకేదైనా బాధ వచ్చినా తల్లడిల్లి పోయేవాడు. నాకు టైఫాయిడ్ వచ్చి హాస్పిటల్లో వున్నప్పుడు తగ్గేవరకూ అన్నిరోజులూ వాడే హాస్పటల్లో నా దగ్గర వున్నాడు. అంతగా అందర్నీ ప్రేమించే అన్నయ్య ఈ రోజున లేకపోవటం భరించలేకుండా వున్నాం."

ఆమెకు కళ్ళవెంట నీళ్ళు తిరిగాయి.

నరసింహమూర్తి వింటున్నాడు.

మనోరమ అన్నది- "ప్రతి యేడాదీ ఈ దీపావళి పండుగ ఈ ఇంట్లో ఎంత సరదాగా గడిచిపోయేదో మీకు తెలుసు గదా ... పోయిన యేడాది రామం ఎంత హడావిడి చేశాడు? ఎన్ని పండగలకు అందరం కలిసి భోజనాలు చేశాము. ఎంత సరదాగా గడిపాము? ఏం పంతాలో? ఏం పట్టింపులో? ఏ పంతాలయినా కుటుంబంలోని మనుషుల మధ్య బంధాలను, ప్రేమలను తెంచేవిగా వుండకూడదు. అప్పటికీ నాన్నను అడుగుదామనుకున్నాను, వాడిక్కూడా పండక్కిరమ్మని ఉత్తరం రాయమని. కాని ఆయన వింటాడనే నమ్మకం లేక చెప్పలేదు. పాపం ఈరోజున మనందరినీ తల్చుకుని వాడెంత బాధ పడుతున్నాడో?"

అందరి హృదయాలు బరువుగా అయిపోయాయి.

బయట చెట్టుకింద పడక్కుర్చీలో పడుకున్న సుందరరామయ్యగారికి లోపల జరుగుతున్న సంభాషణ అప్పుడప్పుడు వినపడుతోంది ... అయినా ఆయన నీటో చూస్తూ అలాగే పడుకున్నాడు

"ఇవాళ మనందరం ఒక నిర్ణయానికి రావాలి బావా! రామం అన్నయ్య ఈ ఇంటి నించి దూరం కావటానికి వీల్లేదు. వాడు క్షమించరాని నేరం ఏమీ చెయ్యలేదు, తను కోరుకున్న అమ్మాయిని పెళ్ళి చేసుకున్నాడు. వాడు మళ్ళీ ఈ ఇంటికి రావాలి. నాన్న వాడిని ఇదివరకటిలాగే ఆదరించాలి. ఇవాళ భోజనాలముందు నాన్నకు చెప్పేద్దాం ... వాడిని ఈ ఇంటికిపిలిచేట్టయితేనే మనందరం భోజనాలు చేస్తామని చెబుదాం-లేకపోతే ఎవ్వరం భోజనాలు చెయ్యమని అలాగే కూర్చుందాం. ఏమంటారు?" అన్నది వసుంధర.

అందరూ అందుకు సరేనన్నారు.

వంటగదిలో వున్న శారదాంబ కూతుళ్ళ మాటలూ, అల్లుళ్ళ మాటలూ వింటోంది. వాళ్ళు తీసుకున్న నిర్ణయం ఆమెకు ఇష్టంగానే వున్నది. వాడు అంత కాని పని ఏం చేశాడని ఇంటికి రాకుండా చెయ్యటం? పాతికేళ్ళుగా ఇంతమంది కుటుంబ సభ్యుల మధ్య పెరిగిన మనిషిని ఆ కుటుంబంతో సంబంధం లేకుండా చెయ్యటం, బంధాలను తెంచెయ్యటం న్యాయమా?

ఆలోచిస్తోంది ఆమె ...

ఎండ తీక్షణంగా అయిపోయింది. కాలం ముందుకు పరుగుతీసింది.

"ఒరేయ్ సూర్యం. ఆయన్ని లేచి మడి కట్టుకోమని చెప్పు - వంటయ్యింది" లోపల్నించి చెప్పింది ఆమె.

సూర్యం కదలాడు...

సుందరరామయ్యగారు కుర్చీలోనించి లేచాడు. ఆయన లోపలకు వచ్చి ఎవర్నీ చూడకుండా లోపలకు వెళ్ళిపోయాడు, పట్టుబట్ట కట్టుకుని.

"నాన్న మన మాటలు విన్నాడేమో" అన్నది మనోరమ.

"వింటే విననీ ... వినటమే మంచిది. అయినా మనం ఒక నిర్ణయానికి వచ్చాము కదా" అన్నది వసుంధర.

అరగంటలో పూజ అయిపోయింది.

"అమ్మాయ్ మనోరమా, వచ్చి అందరికీ పళ్ళాలు పెట్టు" అన్నది శారదాంబ.

అల్లుళ్ళిద్దరూ కాళ్ళుకడుక్కుని వచ్చారు. పళ్ళాల్లో అన్నీ వడ్డించింది శారదాంబ.

విస్తరి ముందు కూర్చున్నాడు సుందరరామయ్యగారు.

ఎవ్వరూ అన్నం కలుపుకోలేదు.

ఒకరి మొహాలు ఒకరు చూసుకుంటున్నారు.

మనోరమ భర్త రామ్మూర్తివైపు చూసింది.

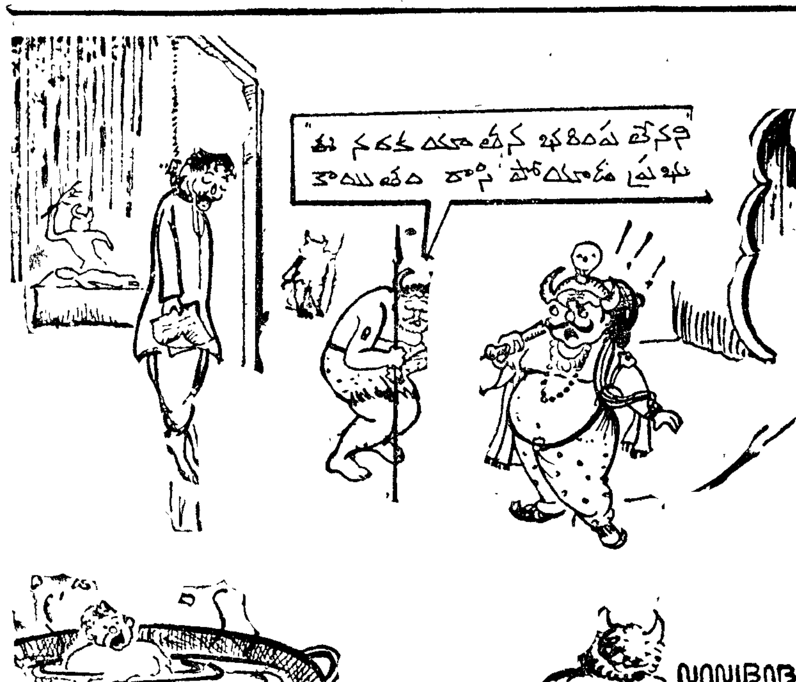

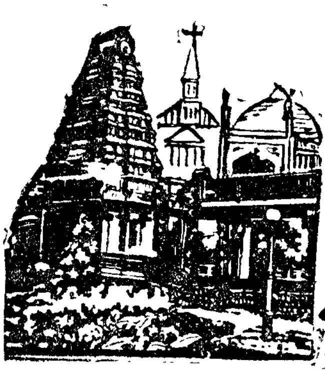

ధర్మపథం

బులుసు వేంకటరమణయ్య

విద్యార్థుల ధర్మం

విద్య కావాలని కోరి గురువుని ఆశ్రయించిన విద్యార్థులను పూర్వం గురువులు ఎంతో ఆదరంతో — తమ పుత్రుల వలెనే చూచుకునేవారు. విద్యార్థులు గురువులకు ధనం ఇవ్వడం, తమకు డబ్బు ఇచ్చినవారికే గురువులు విద్య బోధించడం అప్పట్లో లేదు.

ఇప్పుడు కాలం మారిపోయింది. విద్యార్థులు తమ తమ తరగతులకు నిర్ణయించిన ప్రకారం సొమ్ము చెల్లిస్తూ ఉంటేనే తరగతిలో కూర్చోనిస్తారు. తమకు జీతాలు ఇస్తేనే ఉపాధ్యాయులు విద్యను బోధిస్తారు. విద్యకు విత్తంతో ముడిపెట్టడంతో ఇటు గురుభక్తి, అటు శిష్యవాత్సల్యం కూడా అంతరించి పోయాయి, చాలాచోట్ల; కొన్నిచోట్ల కొనఊపిరితో ఉన్నాయి.

నిత్యావసర వస్తువుల ధరలు దినదినానికీ పెరిగిపోతూ అదుపులో లేనందువల్ల తమకిచ్చే జీతాలు చాలవని అధ్యాపకులు ఆందోళనలు జరపడంవల్ల వారిని తృప్తిపరచటకు విద్యాలయాల యజమానులు విద్యార్థుల వల్ల అధికంగా విరాళాలు కూడా వసూలు చెయ్యడం జరుగుతున్నది. విద్యార్థులున్నూ తమకు సౌకర్యాలు తక్కువగా ఉన్నవనీ, పరీక్షలు తమ యిష్టానికి అనుగుణంగా జరపాలనీ ఆందోళనలను సాగిస్తూ ఉన్నారు. కార్ఖానాలలో జరుగుతూ ఉండిన సమ్మెలు విద్యాసంస్థలకు కూడా వ్యాపించాయి. వీటి మూలంగా విద్యాలయాలు నిరవధికంగా మూసివేయబడడం జరుగుతున్నది. విద్యార్థుల విద్యాభ్యాసానికి భంగం కలుగుతున్నది. వారి లక్ష్యం నెరవేరడం లేదు. వారిలో అశాంతి ఏర్పడుతున్నది. అవాంఛనీయాలైన సంఘటనలు జరుగుతూ ఉన్నవి. ఇది దేశానికి క్షేమం కాదు.

రాజకీయవాదులు తమ స్వార్థాన్ని నెరవేర్చుకొనుటకు ఆందోళనలు ప్రారంభిస్తారు. విద్యార్థులను రెచ్చగొట్టి, వారిని స్వార్థానికి ఉపయోగించుకొంటారు. అమాయకులైన విద్యార్థులు వారికి లొంగిపోయి తమ భవిష్యత్తును పాడుచేసుకుంటారు. దీన్ని గ్రహించి విద్యార్థులు న్యాయ సమ్మతమైన తమ కోరికలను విద్యాలయాధికారులకు తెలిపి, వాటిని సఫలం చేసికొనుట ఉచితమైనది. పార్టీలతోను, ఆందోళనలతోను చేతులు కలపకూడదు. విద్యను ఆర్జించడమే విద్యార్థికి ధర్మం. అదే అతని ప్రధాన లక్ష్యమై ఉండాలి. అప్పుడే వారికి భవిష్యత్తు ఉంటుంది. అభ్యుదయం కలుగుతుంది. సదభిప్రాయాలతో ఉత్తమ పౌరులుగామారిన వారివల్ల దేశానికి మేలు కలుగుతుంది. విద్యార్థులకున్నూ మంచి పదవులు లభిస్తాయి. వారి ప్రతిభ వెల్లడి అవుతుంది. ఈ విషయాలను ప్రతీ విద్యార్థి గమనించవలసి ఉన్నది.

నరసింహమూర్తి భార్య వసుంధరను చూశాడు.

"నాన్న" ధైర్యంచేసి అన్నది వసుంధర.

ఇంతలోనే ఇంటిముందు రిక్షా వచ్చి ఆగింది.

సంతోషంతో అరిచింది సువర్చల "రామం అన్నయ్యావాళ్ళు వచ్చారు."

"నిజంగానా !" అన్నది మనోరమ.

"అవును" అన్నాడు సూర్యం.

సుందరరామయ్యగారు ఒక్కసారి ఆశ్చర్యపోయి మళ్ళీ మామూలుగా అయిపోయాడు.

అందరి మొహాలూ సంతోషంతో విప్పారినయి.

రామం, అతని భార్య లోపలకు వచ్చారు.

"ఏరా కులాసాయేనా" ఒక్కసారిగా అడిగారు మనోరమ, వసుంధర.

సహపంక్తి

అతని రాక అందరినీ ఆశ్చర్యంలో ముంచెత్తింది. ఎవ్వరూ వూహించలేదు అతను భార్యతో వస్తాడని.

"ఆ కులాసాయే ... ఎంత ప్రయత్నం చేసినా రాకుండా వుండలేక పోయాను. నాన్న ఎన్ని తిట్టినా సరే పండగపూట మీ అందరితో కలిసి భోజనం చెయ్యాలని వచ్చేశాను" అన్నాడు రామం.

కొడుకు మాటలకు కళ్ళు వత్తుకుంది శారదాంబ.

"రా వదినా ... కాళ్ళు కడుక్కుందువుగాని" సువర్చల నీళ్ళు తీసుకు వచ్చింది.

అల్లుళ్ళిద్దరూ భార్యలకేసి చూశారు. అందరి మొహాలు దీపావళి మతాబాల్లా వెలిగిపోతున్నాయి.

కాళ్ళు కడుక్కుని లోపలకు వచ్చారు రామం, అతని భార్య.

మామగారు ఏమీ మాట్లాడకపోవటం అల్లుళ్ళకు ఆశ్చర్యాన్ని కలిగించింది.

సరిగ్గా అప్పుడే అన్నాడు సుందరరామయ్యగారు భార్య శారదాంబతో—"వాడికీ, కోడలుకీ కూడా వడ్డించు"

ఒక్కసారి అందరూ ఆయనకేసి విస్తుబోయి చూశారు, కలా ! నిజమా? అన్నట్టు ...

ఆ సమయంలో ఆయన కనుల ముందు ఒక దృశ్యం కదులుతోంది—

పోయిన ఏడాది దీపావళి పండక్కి కుటుంబ సభ్యులందరూ కళకళలాడే మొహాలతో సరదాగా కబుర్లు చెప్పుకుంటూ సంతోషంతో సహపంక్తిన తృప్తిగా భోజనాలు చెయ్యటం.